

STRUČNÝ OBSAH

1. Úvod: Politologický výzkum Evropské unie	15
---	----

I. VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE

2. Idea evropského sjednocení	35
3. Počátky evropské integrace.....	49
4. Evropská společenství	67
5. Krize Společenství, „euroscleróza“ a její překonání	95
6. Od Evropského společenství k Evropské unii	123
7. Rozvoj a rozšíření Evropské unie	153
8. Cesta k Lisabonské smlouvě a postlisabonský vývoj	207

II. INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE

9. Evropská rada	237
10. Rada Evropské unie	253
11. Komise	299
12. Evropský parlament.....	365
13. Poradní orgány Evropské unie.....	427
14. Účetní dvůr	439
15. Soudní dvůr Evropské unie.....	447

III. OBLASTI PŮSOBENÍ EVROPSKÉ UNIE

16. Jednotný trh	493
17. Hospodářská a měnová unie	657
18. Zahraniční a bezpečnostní politika	721
19. Vnitřní záležitosti a soudnictví	795
20. Financování EU a jejích politik.....	867
Seznam zdrojů	901
Seznam boxů, grafů, map, schémat a tabulek	921
Seznam zkratk	928
Jmenný rejstřík	940
Věcný rejstřík	945
Podrobný obsah.....	959

10.1.2.3 Jednotná Rada.....	255
10.1.3 Rada po Lucemburském kompromisu	255
10.1.4 Postavení Rady po přijetí JEA.....	256
10.1.5 Rada EU	256
10.1.6 Reformy Rady v Amsterodamské smlouvě.....	257
10.1.7 Reformy Rady ve Smlouvě z Nice	257
10.1.8 Reformy Rady v Lisabonské smlouvě	257
10.2 Struktura a funkce.....	258
10.2.1 Tři funkcionální „roviny“ Rady.....	259
10.2.2 Formát Rady	259
10.2.3 Sektorové členění (resortní Rady).....	260
10.2.4 Redukce sektorových rad.....	262
10.2.4.1 Euroskupina.....	263
10.2.5 Vztah Rady a Komise.....	263
10.2.6 Vztah Rady a Evropského parlamentu	264
10.3 Způsoby a mechanismy jednání.....	265
10.3.1 Zasedání Rady.....	265
10.3.1.1 Neveřejná jednání	265
10.3.1.2 Veřejná zasedání	266
10.3.2 Příprava jednání	266
10.3.2.1 Generální sekretariát Rady	266
10.3.2.2 Výbor stálých zástupců (Coreper)	268
10.3.2.2.1 Soustava výborů	268
10.3.2.2.2 Složení a funkce Coreperu	269
10.3.2.2.3 Projednávání legislativní předlohy	269
10.3.2.2.4 Dvě formace Coreperu	270
10.3.2.2.5 Metodika práce	271
10.3.3 Vnitřní jednací mechanismy Rady.....	272
10.3.3.1 Kulatý stůl.....	273
10.3.3.2 Indikační hlasování	274
10.3.3.3 Přerušování jednání.....	274
10.3.3.4 Individuální konzultace (tzv. zповěď)	274
10.3.3.5 Prodloužení zasedání.....	274
10.3.3.6 „Balíkový princip“ jednání.....	275
10.3.3.7 Neformální návrhy (papers a non-papers)	275
10.3.3.8 Doprovodný text.....	275
10.3.3.9 Neformální zasedání.....	276

10.4 Funkce předsednictví Rady	276
10.4.1 Stanovování programu předsednictví	277
10.4.2 Předsednictví v ESUO, EHS a EURATOM	280
10.4.3 Předsednictví v JEA	280
10.4.4 Smlouva o EU a systém „trojky“	281
10.4.5 Mechanismus rotace	281
10.4.5.1 Abecední princip	281
10.4.5.2 Nový systém rotace.....	281
10.4.5.3 Rotace po roce 2004.....	282
10.4.6 Předsednictví a vysoký představitel Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku	283
10.5 Rozhodovací procedury	284
10.5.1 Způsoby přijímání legislativy	284
10.5.1.1 Konzultační procedura	285
10.5.1.2 Procedura spolupráce	285
10.5.1.3 Procedura spolurozhodování (řádný legislativní postup).....	286
10.5.1.4 Souhlasné řízení	286
10.5.1.5 Proces přijímání rozpočtu.....	286
10.5.2 Hlasování v Radě	287
10.5.2.1 Jednomyslné hlasování	287
10.5.2.2 Většinové hlasování	290
10.5.2.3 Hlasování kvalifikovanou většinou.....	291
10.5.2.3.1 Populační většina	292
10.5.2.3.2 Blokační menšina	292
10.5.2.3.3 Ioanninský kompromis.....	294
10.5.2.3.4 Superkvalifikovaná většina	295
10.5.2.3.5 Kvalifikovaná většina v Lisabonské smlouvě.....	296
11. KOMISE.....	299
11.1 Vývoj	300
11.1.1 Výchozí principy	300
11.1.2 Vysoký úřad ESUO	301
11.1.3 Komise EURATOM.....	302
11.1.4 Komise EHS	303
11.1.4.1 Hallsteinova Komise	304
11.1.4.1.1 Aktivitý Hallsteinovy Komise.....	304
11.1.4.1.2 Defenzivní postavení Komise.....	305

11.1.5 Sloučená Komise	307
11.1.5.1 Reyova Komise.....	307
11.1.5.2 Malfattiho Komise	308
11.1.5.3 Ortoliho Komise	309
11.1.5.4 Jenkinsova Komise.....	309
11.1.5.5 Thornova Komise	310
11.1.5.6 Delorova Komise.....	311
11.1.5.6.1 Dokončování společného trhu.....	311
11.1.5.6.2 Posilování pozice Komise	312
11.1.5.6.3 Druhá a třetí Delorova Komise	312
11.1.6 Komise po založení EU	313
11.1.6.1 Santerova Komise.....	314
11.1.6.1.1 Aktivity Santerovy Komise	314
11.1.6.1.2 Finanční skandál a odstoupení Komise.....	316
11.1.6.2 Prodiho Komise	317
10.1.6.2.1 Délka mandátu a ustavení Komise.....	317
11.1.6.2.2 Reforma struktury Komise.....	318
11.1.6.2.3 Komise a východní rozšíření.....	320
11.1.6.3 Barrosova Komise	320
11.1.6.3.1 Druhá Barrosova Komise	321
11.1.6.4 Junckerova Komise	322
11.2 Struktura	325
11.2.1 Vývoj struktury nadnárodního orgánu	325
11.2.2 Základy administrativní struktury	326
11.2.3 Složení Komise	326
11.2.3.1 Předseda Komise	326
11.2.3.2 Členové Komise (komisaři).....	328
11.2.3.2.1 Volba Komise.....	330
11.2.3.2.2 Vztah komisaře a členského státu	330
11.2.3.2.3 Profil komisařů.....	332
11.2.3.3 Úřady komisařů	333
11.2.3.3.1 Rozdělení kompetencí.....	333
11.2.3.3.2 Kabinety.....	334
11.2.3.4 Administrativní aparát Komise	335
11.2.3.4.1 Generální ředitelství	335
11.2.3.4.3 Generální sekretariát Komise	337
11.2.3.4.4 Tlumočnický a překladatelský servis	338
11.2.3.4.5 Koordinace mezi složkami administrativy.....	339

11.2.3.4.6 Kategorie zaměstnanců	339
11.2.3.4.7 Výběr administrativního personálu	341
11.2.3.4.8 Velikost evropské administrativy	342
11.2.3.5 Kontrola a odvolání Komise	343
11.3 Funkce	344
11.3.1 Role Komise v institucionální struktuře EU	344
11.3.2 Komplexní vymezení funkcí	344
11.3.3 Komise jako „motor Společenství“	345
11.3.4 Funkce Komise v jednotlivých agendách	345
11.4 Úkoly a pravomoci	346
11.4.1 Legislativní iniciativa	346
11.4.1.1 Fáze před přípravou návrhu	346
11.4.1.2 Příprava návrhu	347
11.4.1.3 Hlasování komisařů	348
11.4.1.4 Procedury schvalování	348
11.4.1.4.1 Písaná procedura	349
11.4.1.4.2 Zplnomocnění komisaře	349
11.4.1.4.3 „Zúžení“ Komise	349
11.4.2 Komise a vliv zájmových skupin	349
11.4.2.1 Mobilizační strategie	350
11.4.2.2 Struktura působení evropských zájmových skupin (eurolobby)	351
11.4.2.3 Strategie eurolobby	351
11.4.2.4 Modely komunikace a strategie	352
11.4.2.5 Pravidla úspěšného prosazování zájmů	353
11.4.2.6 Regulace eurolobby	354
11.4.3 Komise a další orgány EU v legislativním procesu	355
11.4.3.1 Komise, pracovní skupiny a Coreper	356
11.4.3.2 Komise a Rada	356
11.4.3.3 Komise, Rada a Evropský parlament	357
11.4.4 Komise jako „strážkyně“ evropského práva	357
11.4.4.1 Porušení primárního a sekundárního práva	357
11.4.4.2 Nástroje Komise pro zjednání nápravy	358
11.4.5 Výkonné pravomoci	360
11.4.5.1 Vymezení exekutivních pravomocí	360
11.4.5.2 Komitologie	360
11.4.5.2.1 Vznik soustavy výborů	360
11.4.5.2.2 Ukotvení komitologie v primárním právu	361
11.4.5.2.3 Reformy struktury výborů	361

11.4.5.3 Další specifické aktivity.....	363
11.4.5.3.1 Vnější činnost.....	363
11.4.5.3.2 Hospodaření s rozpočtovými prostředky.....	364
12. EVROPSKÝ PARLAMENT	365
12.1 Vývoj	366
12.1.1 Výchozí principy	366
12.1.2 Shromáždění ESUO	366
12.1.2.1 Založení Shromáždění	366
12.1.2.2 Složení	367
12.1.2.3 Aktivity Shromáždění.....	368
12.1.3 Evropské parlamentní shromáždění.....	369
12.1.3.1 Nové kompetence	369
12.1.3.2 Název „Evropský parlament“	370
12.1.4 Evropský parlament po Slučovací smlouvě.....	370
12.1.4.1 První rozpočtové pravomoci	371
12.1.4.2 Cesta k přímým volbám.....	371
12.1.5 Evropský parlament volený v přímých volbách	372
12.1.5.1 Význam voleb v roce 1979.....	372
12.1.5.2 Evropský parlament a Slavnostní prohlášení o EU	373
12.1.5.2.1 Úprava vztahu k Radě	373
12.1.5.2.2 Změny postavení vůči Komisi	373
12.1.5.3 Reformní návrhy.....	374
12.1.6 Evropský parlament po přijetí JEA.....	375
12.1.6.1 Zavedení procedury spolupráce	376
12.1.6.2 Posílení kompetencí	376
12.1.7 Evropský parlament ve Smlouvě o EU.....	376
12.1.7.1 Zavedení procedury spolurozhodování.....	377
12.1.7.2 Další posílení postavení.....	377
12.1.8 Evropský parlament po přijetí Amsterodamské smlouvy	378
12.1.8.1 Rozšíření a zjednodušení procedury spolurozhodování.....	378
12.1.8.2 Změny ve vztahu ke Komisi	378
12.1.8.3 Omezení počtu poslanců.....	378
12.1.9 Evropský parlament po přijetí Smlouvy z Nice.....	378
12.1.9.1 Počet poslanců po rozšíření v roce 2004 a 2007	379
12.1.10 Evropský parlament po přijetí Lisabonské smlouvy	382
12.1.10.1 Nové legislativní pravomoci	382

12.2 Struktura	383
12.2.1 Volby	383
12.2.1.1 Úsilí o vytvoření jednotného volebního systému	383
12.2.1.1.1 Dehousseova zpráva	383
12.2.1.1.2 Patijnova zpráva	383
12.2.1.1.3 Seitlingerova zpráva	384
12.2.1.1.4 De Guchtova zpráva	384
12.2.1.1.5 Druhá a třetí de Guchtova zpráva	385
12.2.1.1.6 Německý návrh z roku 1996	386
12.2.1.1.7 Anastassopoulosova zpráva	386
12.2.1.1.9 Další návrhy na reformu voleb	387
12.2.1.2 Překážky pro zavedení jednotných voleb	388
12.2.1.2.1 Britské výhrady	388
12.2.1.3 Volební systém (systémy)	389
12.2.1.3.1 Společné postupy	390
12.2.1.3.2 Postupy podléhající členským státům	390
12.2.1.4 Význam voleb	394
12.2.1.4.1 Motivace voličů a volební účast	394
12.2.2 Poslanci	396
12.2.2.1 Poslanecký mandát	396
12.2.2.1.2 Opakované získávání mandátu	396
12.2.2.2 Profil evropského poslance	396
12.2.2.2.1 Vztah k vlastní straně	396
12.2.2.2.2 Časová náročnost poslanecké práce	397
12.2.2.2.3 Poslanci a zájmové skupiny	398
12.2.2.2.4 Vazby k národním parlamentům	398
12.2.3 Politické skupiny (frakce)	400
12.2.3.1 Principy utváření politických skupin	400
12.2.3.2 Význam politických skupin	400
12.2.3.3 Vývoj politických skupin	401
12.2.3.4 Vnitřní struktura politických skupin	402
12.2.4 Předsednictvo Parlamentu	403
12.2.5 Výbory	405
12.2.5.1 Složení výborů	405
12.2.5.2 Funkce výborů	406
12.2.5.3 Vztah výborů a politických skupin	406
12.3 Pravomoci a funkce	407
12.3.1 Funkce	407

12.3.2 Kontrolní pravomoci	408
12.3.2.1 Kontrola Komise.....	408
12.3.2.1.1 Vyslovení nedůvěry Komisi.....	408
12.3.2.1.2 Schvalování Komise.....	409
12.3.2.1.3 Interpelace a písemné dotazy	410
12.3.2.2 Kontrola Rady.....	410
12.3.2.3 Kontrola Evropské rady.....	411
12.3.2.4 Kontrolní pravomoci a Soudní dvůr EU	411
12.3.2.5 Schvalování programových dokumentů a výročních zpráv	411
12.3.3 Rozpočtové pravomoci	412
12.3.3.1 Povinné a nepovinné výdaje	412
12.3.3.2 Proces přijímání rozpočtu.....	413
12.3.3.3 Odmítnutí návrhu rozpočtu.....	414
12.3.3.4 Meziinstitucionální dohody	414
12.3.4 Legislativní pravomoci	415
12.3.4.1 Konzultační procedura	415
12.3.4.1.1 Problémy s dodržováním konzultací.....	415
12.3.4.1.2 Soudní rozhodnutí (tzv. případ izoglukóza)	415
12.3.4.1.3 Taktika Evropského parlamentu při aplikaci konzultační procedury.....	416
12.3.4.2 Procedura spolupráce	416
12.3.4.2.1 Základní principy.....	417
12.3.4.2.2 Průběh procedury spolupráce	417
12.3.4.3 Procedura spolurozhodování (řádný legislativní postup).....	420
12.3.4.3.1 Rozdíly mezi procedurou spolupráce a spolurozhodování	420
12.3.4.3.2 První čtení	421
12.3.4.3.3 Druhé čtení.....	421
12.3.4.3.4 Dohodovací výbor	422
12.3.4.3.5 Třetí čtení.....	423
12.3.4.4 Souhlasné řízení.....	423
12.3.5 Další pravomoci a úkoly	424
12.3.5.1 Evropský veřejný ochránce práv (evropský ombudsman).....	424
12.3.5.2 Principy petičního práva	426

13. PORADNÍ ORGÁNY EVROPSKÉ UNIE

13.1 Hospodářský a sociální výbor (ECOSOC).....

13.1.1 Vývoj	427
13.1.1.1 Poradní výbor ESUO	427

13.1.1.2 Vědecko-technický výbor EURATOM	428
13.1.1.3 Hospodářský a sociální výbor podle Smlouvy o EHS.....	428
13.1.2 Složení a vnitřní struktura	429
13.1.3 Pravomoci a úkoly	431
13.1.3.1 Základní úkoly	431
13.1.3.2 Přijímání stanovisek.....	431
13.2 Výbor regionů (COR).....	432
13.2.1 Vývoj	433
13.2.1.1 Shromáždění regionů Evropy.....	433
13.2.1.2 Výbor regionů ve Smlouvě o EU.....	433
13.2.2 Složení a vnitřní struktura	434
13.2.3 Pravomoci a úkoly	437
14. ÚČETNÍ DVŮR.....	439
14.1 Vývoj	439
14.1.1 Založení Účetního dvora	439
14.1.2 Účetní dvůr mezi hlavními orgány Společenství.....	439
14.1.3 Posilování pravomocí	440
14.2 Složení a vnitřní struktura	441
14.3 Pravomoci a úkoly	442
14.3.1 Funkce	442
14.3.2 Výstupy.....	442
14.3.2.1 Výroční zpráva.....	442
14.3.2.2 Zjištění a stanoviska.....	443
14.3.3 Příklady vlivu Účetního dvora na realizaci politik.....	444
14.3.4 Kontrola Komise	445
14.3.4.1 Kontrola hospodaření Komise v jednotlivých politikách	445
14.3.4.2 Kontrola finančních prostředků určených na činnost Komise	445
15. SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE (SD EU)	447
15.1 Vývoj	448
15.1.1 Výchozí principy	448
15.1.2 Založení Soudního dvora v ESUO.....	449
15.1.3 Soudní dvůr podle Smlouvy o EHS a EURATOM.....	451
15.1.4 Změny podle JEA a Smlouvy o EU.....	451
15.1.5 Evropský soudní dvůr v Amsterodamské smlouvě.....	452
15.1.6 Evropský soudní dvůr ve Smlouvě z Nice	453

15.1.6.1 Reforma Soudu první instance	454
15.1.6.2 Soud pro veřejnou službu	454
15.1.7 Soudní dvůr EU v Lisabonské smlouvě	455
15.1.8 Sloučení Soudu pro veřejnou službu s Tribunálem	456
15.2 Struktura	457
15.2.1 Soudní dvůr	457
15.2.1.1 Složení	457
15.2.1.2 Předseda	457
15.2.1.3 Generální advokáti	458
15.2.1.4 Kabinety soudců	458
15.2.1.5 Senáty	459
15.2.2 Tribunál	459
15.2.2.1 Vznik	459
15.2.2.2 Složení	460
15.2.2.3 Předseda a senáty	460
15.3 Soudní dvůr EU a evropské právo	461
15.3.1 Fenomén evropského práva (komunitární a unijní právo).....	461
15.3.2 Komunitární právo	461
15.3.2.1 Formální a materiální evropské právo	461
15.3.2.2 Primární a sekundární právo	462
15.3.2.3 Prameny primárního práva	463
15.3.2.4 Tvorba sekundárního práva	463
15.3.2.4.1 Nařízení	464
15.3.2.4.2 Směrnice	464
15.3.2.4.3 Rozhodnutí	465
15.3.2.4.4 Doporučení a stanoviska	465
15.3.3 Principy evropského práva	465
15.3.3.1 Princip přímého účinku	466
15.3.3.2 Princip nadřazenosti	467
15.3.3.3 Odpovědnost členských států za implementaci evropského práva	468
15.3.3.4 Odpovědnost národních soudů za prosazování evropského práva	469
15.4 Řízení před Soudním dvorem EU	470
15.4.1 Kategorie sporů	470
15.4.2 Průběh řízení	474
15.4.3 Typy řízení	475
15.4.3.1 Sporná řízení	475

15.4.3.1.1 Žaloba na nesplnění povinností	475
15.4.3.1.2 Žaloba na neplatnost.....	477
15.4.3.1.3 Žaloba na nečinnost.....	478
15.4.3.1.4 Další typy sporných řízení	479
15.4.3.2 Řízení o předběžné otázce	479
15.4.3.3 Posudky.....	480
15.4.4 Typy řízení u Tribunálu	481
15.4.4.1 Spory mezi zaměstnanci a orgány EU.....	482
15.4.4.2 Žaloby právnických a fyzických osob na neplatnost	482
15.4.4.3 Žaloby právnických a fyzických osob na nečinnost.....	482
15.4.4.4 Žaloba na náhradu škody	483
15.4.4.5 Další úkoly Tribunálu	483
15.5 Vliv Soudního dvora EU.....	483
15.5.1 Funkce	483
15.5.2 Význam Soudního dvora EU pro společné politiky.....	484
15.5.2.1 Soudní dvůr EU a volný pohyb zboží.....	485
15.5.2.2 Soudní dvůr EU a volný pohyb osob	487
15.5.2.3 Soudní dvůr EU a otázky diskriminace a rovnosti.....	488
15.5.2.4 Soudní dvůr EU a ochrana hospodářské soutěže	489
15.5.3 Role Soudního dvora EU v oblasti lidských práv	490

III. OBLASTI PŮSOBNÍ EVROPSKÉ UNIE

16. JEDNOTNÝ TRH	493
16.1 Vytváření jednotného trhu na základě společné obchodní politiky	494
16.1.1 Počátky jednotného trhu	494
16.1.1.1 Celní unie.....	495
16.1.1.2 Koncepce jednotného trhu.....	495
16.1.2 Překážky jednotného trhu	497
16.1.2.1 Ochrannářské tendence	497
16.1.2.2 Netarifní omezení	497
16.1.3 Stagnace budování jednotného trhu	499
16.1.3.1 Důsledky politické krize Společenství.....	499
16.1.3.2 Působení Evropského soudního dvora ve prospěch jednotného trhu.....	500
16.1.3.3 Ekonomické problémy Společenství	500

PODROBNÝ OBSAH

PŘEDMLUVA	5
STRUČNÝ OBSAH	13
1. ÚVOD: POLITOLOGICKÝ VÝZKUM EVROPSKÉ UNIE	15
1.1 Východiska, možnosti a limity analýzy Evropské unie.....	15
1.2 Teorie a modely (paradigmata) evropského integračního procesu	19
1.3 Koncepce, struktura a způsob výkladu	24
I. VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE	
2. IDEA EVROPSKÉHO SJEDNOCENÍ.....	35
2.1 Předchůdci a průkopníci myšlenky sjednocené Evropy	35
2.1.1 Koncepce a modely evropského sjednocení	35
2.1.2 Návrhy na evropskou spolupráci ve středověku	36
2.1.3 Novověké koncepce evropského sjednocení	37
2.1.4 Integrační úsilí v době industrializace	38
2.1.5 Panevropské hnutí	38
2.1.6 Evropská myšlenka v odbojových hnutích	41
2.2 Snahy o sjednocení Evropy po II. světové válce	41
2.2.1 Koordinace federalistických aktivit.....	42
2.2.1.1 Evropský kongres v Haagu	42
2.2.1.2 Založení Rady Evropy	43
2.2.2 Britský postoj k evropskému sjednocení	44
2.2.3 Ekonomické podněty integrace	46
2.2.3.1 Marshallův plán	46
2.2.3.2 Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci (OECE)	47
3. POČÁTKY EVROPSKÉ INTEGRACE	49
3.1 Postavení Německa a strategie zadržování komunismu.....	49
3.1.1 Smlouva o Západní unii (Bruselská smlouva)	49
3.1.2 Založení NATO	50

16.1.4 Úsilí o revitalizaci projektu	501
16.1.4.1 Reformní iniciativy	501
16.1.4.1.1 Parlamentní aktivity (Ferrantiho iniciativa)	501
16.1.4.1.2 Narjesův plán	502
16.1.4.1.3 Albert-Ballova zpráva	502
16.1.4.1.4 Plán „Evropa 1990“	502
16.1.4.2 Aktivity Komise ve prospěch jednotného trhu	503
16.1.4.2.1 Bílá kniha o vnitřním trhu	503
16.1.4.2.2 Další dokumenty	505
16.1.5 Dokončování společného trhu	506
16.1.5.1 Význam JEA pro projekt společného trhu	506
16.1.5.2 Cecchiniho zpráva	508
16.1.5.3 Pozitivní projevy jednotného trhu	508
16.1.5.4 Oddálení dokončení jednotného trhu	510
16.1.5.5 Problémy a výzvy jednotného trhu	510
16.1.5.5.1 Lisabonská strategie	512
16.1.5.5.2 Strategie Evropa 2020	512
16.2 Politiky v rámci jednotného trhu	514
16.2.1 Společná zemědělská politika (SZP)	514
16.2.1.1 Charakteristika	514
16.2.1.2 Východiska a koncepce SZP	516
16.2.1.2.1 Počátky SZP ve Smlouvě o EHS	516
16.2.1.2.2 Konference ve Strese	517
16.2.1.2.3 Vytvoření Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF)	518
16.2.1.2.4 Motivy a cíle aktérů SZP	518
16.2.1.2.5 Kompenzační princip	520
16.2.1.2.6 Důsledky zavedení SZP	521
16.2.1.3 Principy a nástroje SZP	522
16.2.1.3.1 Variabilní přírázky	523
16.2.1.3.2 Typologie cen a jejich utváření	524
16.2.1.3.3 Problémy garantovaných cen	526
16.2.1.3.4 Další regulační mechanismy	527
16.2.1.3.5 Principy financování SZP	528
16.2.1.4 Změny v SZP a úsilí o reformu	530
16.2.1.4.1 Působení zájmových skupin	530
16.2.1.4.2 Mansholtův plán	531
16.2.1.4.3 Odpor proti Mansholtovu plánu	532

16.2.1.4.4	Přijetí tzv. miniplánu.....	534
16.2.1.4.5	Zavedení zelených měn	534
16.2.1.4.6	Dohoda z Fontainebleau	536
16.2.1.4.7	Zelená kniha z roku 1985.....	536
16.2.1.4.8	Delorsův balík	536
16.2.1.5	McSharryho reforma z roku 1992	537
16.2.1.5.1	Vnější a vnitřní příčiny reformy	537
16.2.1.5.2	Návrh McSharryho reformy	538
16.2.1.5.3	McSharryho reforma II	539
16.2.1.5.4	Spor J. Delorse a R. McSharryho.....	540
16.2.1.5.5	Dohoda z Blair House.....	541
16.2.1.5.6	Principy reformy.....	542
16.2.1.6	SZP v Agendě 2000	543
16.2.1.7	Fischlerova reforma	544
16.2.1.7.1	Cesta k Fischlerově reformě.....	544
16.2.1.7.2	Koncepce Fischlerovy reformy	544
16.2.1.7.3	Kritika Fischlerovy reformy	546
16.2.1.8	Reforma z roku 2014.....	548
16.2.1.9	Společná rybářská (rybolovná) politika.....	549
16.2.1.9.1	Charakteristika.....	549
16.2.1.9.2	Vznik společné rybolovné politiky	550
16.2.1.9.3	Principy a nástroje společné rybářské politiky	550
16.2.1.9.4	Reformy společné rybolovné politiky	552
16.2.1.9.5	Současná podoba společné rybolovné politiky.....	553
16.2.1.9.6	Integrovaná námořní politika	553
16.2.1.9.7	Budoucnost rybářské a námořní politiky	554
16.2.2	Politika volné (hospodářské) soutěže	554
16.2.2.1	Charakteristika.....	554
16.2.2.2	Východiska a koncepce politiky volné soutěže	555
16.2.2.2.1	Volná soutěž v rámci ESUO	555
16.2.2.2.2	Vývoj agendy.....	555
16.2.2.2.3	Aktéři politiky volné soutěže.....	556
16.2.2.3	Formy porušování volné soutěže a nástroje její ochrany.....	557
16.2.2.3.1	Kartelové dohody.....	557
16.2.2.3.2	Zneužití dominantního postavení na trhu.....	557
16.2.2.3.3	Slučování podniků	559
16.2.2.3.4	Postavení veřejných podniků.....	560
16.2.2.3.5	Státní podpory	560

16.2.3 Politika vnějších obchodních vztahů.....	561
16.2.3.1 Charakteristika.....	561
16.2.3.2 Východiska a koncepce vnější obchodní politiky	562
16.2.3.2.1 Úloha evropských institucí.....	562
16.2.3.2.2 Ochranná opatření.....	563
16.2.3.3 Úpravy a základní nástroje.....	563
16.2.3.4 Postavení EU na světovém trhu	564
16.2.3.4.1 Vztahy EU a Světové obchodní organizace	565
16.2.3.5 Kategorie obchodních vztahů	566
16.2.3.5.1 Vztahy s USA, Kanadou, zeměmi východní Evropy a dalšími	567
16.2.3.5.2 Bilaterální vztahy	568
16.2.3.5.2 Privilegované obchodní vztahy.....	568
16.2.3.5.3 Vztahy se zeměmi EFTA.....	571
16.2.3.5.4 Probíhající jednání	571
16.2.4 Společná dopravní politika	574
16.2.4.1 Charakteristika.....	574
16.2.4.2 Východiska a koncepce společné dopravní politiky.....	574
16.2.4.2.1 Vznik společné dopravní politiky.....	574
16.2.4.2.2 Stagnace společné dopravní politiky.....	574
16.2.4.3 Dopravní politika po Lisabonské smlouvě	575
16.2.4.4 Principy a nástroje společné dopravní politiky.....	576
16.2.4.4.1 Rozšíření základních principů	576
16.2.4.4.2 Problematika „kobotáže“	576
16.2.4.4.3 Snahy o liberalizaci dopravy	577
16.2.4.4.3.1 Železniční doprava	577
16.2.4.4.3.2 Letecká doprava	578
16.2.4.4.4 Euroviněta a harmonizace silniční dopravy.....	579
16.2.4.4.5 Společná dopravní politika a projekt transevropských sítí.....	579
16.2.4.5.6 Budoucnost společné dopravní politiky	582
16.2.4.5.6.1 Jednotné evropské nebe.....	582
16.2.4.5.6.2 Udržitelnost evropské dopravy.....	582
16.2.5 Politika životního prostředí.....	583
16.2.5.1 Charakteristika.....	583
16.2.5.1.1 Vztah národních států k politice životního prostředí	584
16.2.5.2 Východiska, principy a nástroje politiky životního prostředí.....	585
16.2.5.2.1 Evropský akční program	585
16.2.5.2.2 Druhý a třetí akční program	585

16.2.5.2.3 Činnost Společenství podle JEA.....	585
16.2.5.2.4 Čtvrtý akční program a ustavení „politiky životního prostředí“ ve Smlouvě o EU	586
16.2.5.2.5 Pátý akční program a úpravy politiky	587
16.2.5.2.6 Bílá kniha o odpovědnosti k životnímu prostředí a šestý akční program.....	588
16.2.5.2.7 Lisabonská smlouva a sedmý akční plán	588
16.2.5.2.8 Evropská agentura pro životní prostředí	589
16.2.5.3 Nová témata politiky životního prostředí	590
16.2.5.3.1 Program LIFE a Natura 2000	590
16.2.5.3.2 Mezinárodní aktivity na poli politiky životního prostředí.....	590
16.2.5.3.3 Problematika klimatické změny.....	591
16.2.5.3.3.1 Klimaticko-energetické cíle pro rok 2030.....	593
16.2.6 Energetická politika	593
16.2.6.1 Charakteristika.....	593
16.2.6.2 Vývoj společné energetické politiky.....	594
16.2.6.2.1 Vývoj do 70. let	594
16.2.6.2.2 Ropné krize	595
16.2.6.2.3 Energetická politika od JEA	595
16.2.6.2.4 Konec studené války, Smlouva o EU a energetická politika	596
16.2.6.2.5 Energetická politika na počátku 21. století.....	596
16.2.6.2.6 Období před přijetím Lisabonské smlouvy.....	597
16.2.6.2.7 Lisabonská smlouva	597
16.2.6.2.8 Krize v roce 2009.....	598
16.2.6.3 Fungování a principy energetické politiky	598
16.2.6.3.1 Liberalizace trhu s energiemi.....	599
16.2.6.3.2 První liberalizační balík.....	599
16.2.6.3.3 Druhý liberalizační balík.....	599
16.2.6.3.4 Třetí liberalizační balík	600
16.2.6.4 Plány pro budoucnost energetické politiky.....	601
16.2.6.4.1 Evropa 2020.....	601
16.2.6.4.2 Energetická strategie 2030	601
16.2.6.4.3 Cestovní mapa do roku 2050	602
16.2.6.4.4 Evropská strategie energetické bezpečnosti	602
16.2.6.4.5 Energetická unie	602
16.2.6.4.5.1 Balík „Čistá energie pro všechny Evropany“	603
16.2.7 Regionální politika a strukturální fondy	603
16.2.7.1 Charakteristika.....	603

16.2.7.2	Důvody vzniku	604
16.2.7.2.1	Vliv společného trhu	604
16.2.7.2.2	Vliv vytvoření hospodářské a měnové unie	605
16.2.7.2.3	Diskuse o „forced spillover“	605
16.2.7.2.4	Regionální politika jako realizace „kompenzačních plateb“	606
16.2.7.2.5	Počátky regionální politiky ve Smlouvách o ESUO a EHS	607
16.2.7.2.6	Thomsonova zpráva	608
16.2.7.2.7	Vytvoření Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF)	610
16.2.7.2.8	První reformy ERDF	610
16.2.7.3	Reformy cílů a nástrojů regionální politiky	612
16.2.7.3.1	Přijetí JEA a smluvní ukotvení strukturálních fondů	612
16.2.7.3.2	Reforma z roku 1989	612
16.2.7.3.3	Založení iniciativ Společenství	614
16.2.7.3.4	Smlouva o EU a založení Fondu soudržnosti	615
16.2.7.3.5	Redukce cílů a iniciativ v Agendě 2000	616
16.2.7.3.6	Důvody reformy strukturálních fondů	618
16.2.7.3.7	Regionální politika po roce 2007	618
16.2.7.3.8	Regionální politika v období 2014–2020	620
16.2.7.4	Realizace regionální politiky v praxi	626
16.2.7.4.1	Východiska a koncepce regionální politiky	626
16.2.7.4.1.1	Klasifikace regionů	626
16.2.7.4.1.2	Metodika srovnávání regionů	627
16.2.7.4.1.3	Klasifikace územních statistických jednotek (NUTS)	628
16.2.7.4.2	Zásady regionální politiky	629
16.2.7.4.2.1	Zásada koncentrace	629
16.2.7.4.2.2	Zásada programování	629
16.2.7.4.2.3	Zásada partnerství	630
16.2.7.4.2.4	Zásada adicionality (přidatnosti)	631
16.2.7.4.3	Provádění regionální politiky	631
16.2.7.4.4	Výsledky regionální politiky EU a její budoucnost	632
16.2.8	Sociální politika	633
16.2.8.1	Charakteristika	633
16.2.8.1.1	Dva přístupy k evropské sociální politice	633
16.2.8.1.2	Společenství a členské státy v oblasti sociální politiky	634
16.2.8.2	Východiska a principy sociální politiky	635
16.2.8.2.1	Počátky sociální politiky ve Smlouvě o ESUO	635
16.2.8.2.2	Základy sociální politiky ve Smlouvě o EHS	636
16.2.8.2.3	Vytvoření Evropského sociálního fondu (ESF) a úloha Komise	636

16.2.8.2.4 Sociální akční program.....	637
16.2.8.2.5 Otázky bezpečnosti práce a zdraví zaměstnanců	638
16.2.8.2.6 Problém nezaměstnanosti	638
16.2.8.3 Reformy sociální politiky.....	639
16.2.8.3.1 Sociální otázky v JEA	639
16.2.8.3.2 Proces z Val Duchesse a rozvoj sociálního dialogu	640
16.2.8.4 Sociální charta a dvojkolejnost evropské sociální politiky	641
16.2.8.4.1 Dokument Sociální dimenze vnitřního trhu	641
16.2.8.4.2 Přijetí Sociální charty.....	643
16.2.8.4.3 Protokol o sociální politice v příloze Smlouvy o EU	644
16.2.8.4.4 Dohoda o sociální politice	645
16.2.8.4.5 Sociální politika ve Smlouvě o EU	646
16.2.8.4.6 Aktivity Komise po přijetí sociálního protokolu.....	647
16.2.8.4.7 Úsilí o vytvoření statutu evropské společnosti.....	648
16.2.8.4.8 Evropské rady pracujících.....	648
16.2.8.5 Postupná komunitarizace sociální politiky.....	649
16.2.8.5.1 Dublinská deklarace o zaměstnanosti	649
16.2.8.5.2 Odstranění britského opt-out v otázce sociálního protokolu...	650
16.2.8.5.3 Sociální politika v Amsterdamské smlouvě.....	650
16.2.8.5.4 Sociální politika po přijetí Smlouvy z Nice	652
16.2.8.5.5 Sociální politika po přijetí Lisabonské smlouvy	653
16.2.8.6 Realizace sociální politiky v praxi.....	654

17. HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE (HMU) 657

17.1 Počátky hospodářské a měnové spolupráce 659

17.1.1 Koordinace hospodářské a měnové politiky ve Smlouvě o EHS	659
17.1.2 Marjolinův akční plán	660
17.1.3 Barreho memorandum.....	661
17.1.4 Schillerův plán	661
17.1.5 Výchozí koncepce výstavby HMU.....	662
17.1.5.1 Monetaristický přístup.....	662
17.1.5.2 Ekonomistický přístup	662
17.1.6 Wernerův plán.....	663
17.1.7 Rozpad systému z Bretton Woods a reakce Společenství.....	664
17.1.7.1 Basilejská dohoda.....	664
17.1.7.2 Snahy o dosažení měnové stability.....	665
17.1.8 Fourcadeho plán.....	666
17.1.9 Marjolinova zpráva	668

17.2 Evropský měnový systém.....	668
17.2.1 Příprava projektu.....	668
17.2.2 Nástroje	670
17.2.2.1 ECU.....	670
17.2.2.2 Evropský směnný mechanismus.....	671
17.2.2.2.1 Paritní mřížka měn	671
17.2.2.2.2 Indikátor divergence	671
17.2.3 Basilejsko-nyborská dohoda	673
17.2.4 Význam a výsledky Evropského měnového systému.....	673
17.2.4.1 Politický a ekonomický význam Evropského měnového systému ...	673
17.2.4.2 Krize Evropského měnového systému.....	674
17.2.4.3 Rozporuplné výsledky Evropského měnového systému	675
17.3 Koncepce a příprava HMU	676
17.3.1 Prosazování myšlenky HMU	676
17.3.1.1 Analýza skupiny Tommase Padoa-Schioppiho	677
17.3.1.2 Delorova zpráva	677
17.3.1.3 Program zahájení první etapy HMU.....	678
17.3.1.4 Návrh Karla O. Pöhlha	679
17.3.1.5 Diskuse o zahájení druhé etapy HMU	679
17.3.2 Zásady HMU a Smlouva o EU	680
17.3.2.1 Spory o konkrétní podobu HMU.....	680
17.3.2.2 Kompromisní charakter HMU.....	682
17.3.2.3 Finální projekt HMU	682
17.3.2.3.1 Hospodářská integrace	683
17.3.2.3.2 Měnová integrace	684
17.3.2.3.3 Konvergenční kritéria.....	684
17.3.2.3.4 Evropský měnový institut.....	685
17.4 Realizace HMU.....	686
17.4.1 První a druhá etapa HMU.....	686
17.4.1.1 Zelená kniha o vytvoření HMU	686
17.4.1.2 Oddálení třetí etapy.....	688
17.4.1.3 Pakt stability a růstu	688
17.4.1.4 Vytváření Euroskupiny	689
17.4.2 Třetí etapa HMU	691
17.4.2.1 Stanovení prvních účastníků třetí etapy	691
17.4.2.2 Země vně třetí etapy	691
17.4.2.3 Euro a technické aspekty jeho zavedení	694
17.4.2.4 Rozšiřování eurozóny	697

17.4.3	Instituce HMU.....	700
17.4.3.1	Evropský systém centrálních bank (ESCB) a Eurosystem	700
17.4.3.2	Evropská centrální banka (ECB).....	700
17.4.3.2.1	Fungování a organizace	701
17.4.3.2.2	Rozhodování	702
17.5	Vývoj HMU a důsledky krize.....	704
17.5.1	Institucionální změny v HMU po Lisabonské smlouvě	705
17.5.2	Krize a její vliv na HMU	707
17.5.2.1	Finanční nástroje pro členské státy postižené krizí.....	709
17.5.2.1.1	Záchranné mechanismy eurozóny.....	710
17.5.2.2	Legislativní a politické nástroje pro dlouhodobou stabilizaci eurozóny	712
17.5.2.2.1	Evropský semestr.....	712
17.5.2.2.2	Pakt Euro plus	713
17.5.2.2.3	„Six-pack“ a „two-pack“	713
17.5.2.2.4	Fiskální pakt.....	716
17.5.2.2.5	Postup při nadměrném schodku	717
17.5.2.2.6	Bankovní unie	717
17.5.3	Diskutovaná řešení budoucnosti HMU	719
17.5.3.1	Strategické dokumenty pro posílení a „dokončení“ HMU	719
17.5.3.2	Společné dluhopisy	720
17.5.3.3	Krize a její dopady na EU.....	720
18.	ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA.....	721
18.1	Počátky zahraničněpolitické spolupráce zemí Společenství	722
18.1.1	Myšlenka integrace zahraničněpolitické agendy	722
18.1.2	Neúspěch Fouchetových plánů a návrh Georgese Pompidou	723
18.2	Evropská politická spolupráce (EPS)	724
18.2.1	Davignonova zpráva a vznik Evropské politické spolupráce.....	724
18.2.2	Koncepce a struktura Evropské politické spolupráce	725
18.2.3	Druhá Davignonova zpráva a změny v Evropské politické spolupráci	726
18.2.4	Přibližování Evropské politické spolupráce k ES	727
18.2.5	Londýnská zpráva	728
18.2.6	Evropská politická spolupráce a JEA	730
18.2.7	Problémy Evropské politické spolupráce	731
18.2.7.1	Problém konzistence.....	732
18.2.7.2	Problém financování	733

18.2.8 Výsledky Evropské politické spolupráce.....	734
18.3 Založení Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP).....	737
18.3.1 Úsilí o transformaci Evropské politické spolupráce.....	737
18.3.2 SZBP ve Smlouvě o EU.....	740
18.3.2.1 Cíle SZBP.....	740
18.3.2.2 Nástroje SZBP.....	740
18.3.2.2.1 Společné postoje a společné akce.....	741
18.3.2.3 SZBP a vztah EU a Západoevropské unie.....	741
18.3.2.4 Institucionální zabezpečení SZBP.....	742
18.3.2.5 Financování SZBP.....	743
18.3.2.6 Kompromisní charakter SZBP.....	743
18.4 Realizace a fungování SZBP.....	745
18.4.1 Institucionální aspekty.....	745
18.4.1.1 Vztah Coreperu a Politického výboru.....	745
18.4.1.2 Reforma pracovních skupin.....	746
18.4.1.3 Zapojení Komise do SZBP.....	747
18.4.2 Specifikace nástrojů SZBP.....	748
18.4.2.1 Rozlišení mezi společnou akcí a společným postojem.....	748
18.4.2.2 Vymezení obsahu společné akce.....	749
18.4.2.3 Efektivita společných akcí.....	750
18.4.3 Problém financování SZBP.....	751
18.4.3.1 Způsob hrazení administrativních a operativních nákladů.....	751
18.4.3.2 Pokusy o zpřehlednění financování SZBP.....	753
18.4.4 Otázka kontroly provádění SZBP.....	754
18.5 Reforma SZBP a definování základů obrany.....	755
18.5.1 Změny SZBP v Amsterodamské smlouvě.....	756
18.5.1.1 Společná strategie.....	757
18.5.1.2 Konstruktivní abstinence.....	757
18.5.1.3 Vysoký zmocněnec pro SZBP.....	758
18.5.1.4 Reforma financování SZBP.....	759
18.5.1.5 Obranné aspekty SZBP.....	759
18.5.1.5.1 Vztah k Západoevropské unii.....	759
18.5.1.5.2 Zřízení Jednotky pro politické plánování a včasné varování.....	761
18.5.2 Problémy amsterodamské reformy SZBP.....	761
18.5.2.1 Otázka konzistence mezi I. a II. pilířem.....	762
18.5.2.2 Postavení Vysokého zmocněnce pro SZBP.....	762
18.5.2.3 Problematika hlasovacích mechanismů.....	764

18.6 Vytvoření evropské bezpečnosti a obranné politiky (EBOP)	765
18.6.1 Změna postoje členských států k SZBP	765
18.6.2 Vytvoření sil rychlé reakce	767
18.6.2.1 Deklarace ze Saint-Malo	767
18.6.2.2 Evropská bezpečnostní a obranná politika	767
18.6.2.3 Evropský základní cíl	769
18.6.2.4 Vztahy k NATO	770
18.6.2.5 Vojenské kapacity EU	770
18.6.2.6 Koncepce stálých politických a vojenských struktur	771
18.6.3 Změny v SZBP po summitu v Nice	772
18.6.3.1 Posílená spolupráce v SZBP	774
18.6.4 Rozvoj SZBP v období ústavní smlouvy	774
18.6.4.1 Vliv ústavní reformy	775
18.6.4.2 Budování kapacit EBOP	775
18.6.4.3 Proměna bezpečnostních hrozeb	776
18.6.5 Vývoj agendy po Lisabonské smlouvě	777
18.6.5.1 Institucionální nastavení po Lisabonské smlouvě	779
18.6.5.3 Založení strukturované spolupráce	781
18.6.5.4 Evropská obranná agentura (EDA)	781
18.6.5.5 Financování obranné politiky	782
18.6.5.6 Projekt Galileo	783
18.6.4.1.2 Operace SBOP	784
18.6.4.1.3 Bojové skupiny (battle groups)	786
18.7 Zahraniční politika po Lisabonské smlouvě	789
18.7.1 Evropská politika sousedství (ENP)	790
18.7.1.1 Nástroje ENP	791
18.7.1.2 Východní partnerství	792
18.7.1.3 Unie pro Středomoří	792
18.7.2 Specifické vztahy	793
18.7.2.1 Vztahy s Ruskou federací	793
18.7.2.2 Vztahy s Tureckem	793
19. VNITŘNÍ ZÁLEŽITOSTI A SOUDNICTVÍ	795
19.1 Počátky spolupráce v oblasti vnitra, justice a policie	797
19.1.1 Základy institucionalizace	797
19.1.2 Platforma TREVÍ	798
19.1.2.1 Pracovní skupiny	798
19.1.2.2 Dokument z Palmy	799

3.2 Společný trh s uhlím a ocelí	51
3.2.1 Koncepce Jeana Monneta (Schumanův plán)	52
3.2.2 Příprava projektu společného trhu	54
3.2.3 Založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO)	56
3.2.3.1 Podpis smlouvy o ESUO	56
3.2.3.2 Institucionální struktura ESUO	56
3.2.3.3 Mechanismy jednání v ESUO	58
3.2.3.4 Důsledky vzniku ESUO	59
3.3 Politicko-bezpečnostní aspekty integrace	60
3.3.1 Evropské obranné společenství	61
3.3.1.1 Plevelův plán	61
3.3.1.2 Podpis Smlouvy o Evropském obranném společenství (EOS)	61
3.3.1.3 Návrh na vytvoření Evropského politického společenství (EPS)	62
3.3.1.4 Neúspěšná ratifikace EOS	63
3.3.2 Vznik Západoevropské unie	64
3.3.2.1 Pařížská konference	65
3.3.2.2 Smlouva o Západoevropské unii (ZEU)	65
4. EVROPSKÁ SPOLEČENSTVÍ (ES)	67
4.1 Pokusy o integraci dalších sektorů	67
4.2 Římské smlouvy	69
4.2.1 Přípravná jednání	69
4.2.2 Podpis Římských smluv	71
4.3 Evropské společenství pro atomovou energii (EURATOM)	71
4.3.1 Úkoly a cíle EURATOM	72
4.3.2 Institucionální struktura EURATOM	73
4.3.3 Limity vlivu EURATOM	74
4.4 Evropské hospodářské společenství (EHS)	75
4.4.1 Úkoly a cíle EHS	75
4.4.2 Institucionální struktura EHS	76
4.4.3 Význam EHS	77
4.5 Důsledky vzniku a působení ESUO, EHS a EURATOM	78
4.5.1 Velká Británie a prohlubování evropského integračního procesu	79
4.5.2 Britské pokusy o vytvoření zóny volného obchodu	81
4.5.3 Evropské sdružení volného obchodu (EFTA)	83
4.5.3.1 Stockholmská smlouva	83
4.5.3.2 Cíle a institucionální struktura EFTA	83
4.5.3.3 Vývoj EFTA	85

19.1.2.3 Politicko-administrativní roviny TREVI	799
19.1.2.4 Kritika činnosti a výsledků platformy TREVI	800
19.1.3 Dublinská konvence	801
19.2 Schengenský systém	803
19.2.1 Schengenská dohoda	804
19.2.1.1 Přijetí Schengenské dohody a její signatáři	804
19.2.1.2 Krátkodobá opatření	805
19.2.1.3 Dlouhodobá opatření	806
19.2.1.4 Schengenská dohoda a JEA	806
19.2.2 Schengenská prováděcí úmluva	807
19.2.2.1 Ustanovení úmluvy	807
19.2.2.2 Vytvoření Schengenského informačního systému (SIS)	810
19.2.2.3 Kontrola a financování	812
19.2.2.4 Ratifikace a implementace	812
19.3 Problematika justice a vnitra ve struktuře EU	813
19.3.1 Justice a vnitra ve Smlouvě o EU	814
19.3.1.1 Rozdílné koncepce a III. pilíř	814
19.3.1.2 „Oblasti společného zájmu“	815
19.3.1.3 Instituce a nástroje III. pilíře	816
19.3.1.4 Financování	817
19.3.1.5 Možnost přesunu do I. pilíře	817
19.3.2 Problémy vymezení justice a vnitra ve Smlouvě o EU	817
19.3.2.1 Zdvojování agendy	817
19.3.2.2 Institut „přemostění“	818
19.3.2.3 Komplikované institucionální propojení	819
19.3.2.4 Problém nástrojů a jejich přijímání	820
19.3.2.5 Problém demokratické kontroly a politické odpovědnosti	821
19.3.2.6 Vztah Smlouvy o EU a Schengenských dohod	822
19.4 Revize právní úpravy justice a vnitra v Amsterodamské smlouvě	823
19.4.1 Amsterodamská reforma maastrichtského chrámu	823
19.4.2 Hlava IV Smlouvy o ES	824
19.4.2.1 Pětileté přechodné období	824
19.4.2.2 Zapojení orgánů Společenství	825
19.4.2.3 Zvláštní postavení Velké Británie, Irsko a Dánska	826
19.4.3 Hlava VI Smlouvy o EU	827
19.4.3.1 Spolupráce policie a justice v trestních věcech	827

19.4.3.2	Revize nástrojů	828
19.4.3.2.1	Rámcová rozhodnutí	828
19.4.3.2.2	Rozhodnutí	828
19.4.3.3	Změny institucionálního schématu	829
19.4.3.4	Financování	830
19.4.3.5	Posílená spolupráce	830
19.4.4	Protokol o začlenění schengenského systému do rámce EU	831
19.4.4.1	Schengenský systém v rámci EU	831
19.4.4.2	Pozice Dánska, Velké Británie, Irsko a přidružených zemí	831
19.4.5	Výsledky amsterodamské revize	832
19.4.5.1	Inkorporace schengenského systému a „dvourychlostní Evropa“	832
19.4.5.2	Komunitarizace hlavy IV Smlouvy o ES a přechodné období	833
19.4.5.3	Flexibilnější používání nástrojů	835
19.4.5.4	Zjednodušení mechanismu plateb	837
19.4.5.5	Implementace změn	837
19.4.5.6	Příprava projektu SIS II	838
19.5	Vývoj v období Smlouvy z Nice	839
19.5.1	Charta základních práv EU	839
19.5.1.1	Příprava dokumentu	839
19.5.1.2	Konvent k přípravě charty	839
19.5.1.3	Diskuse o významu dokumentu	840
19.5.1.4	Obsah Listiny základních práv EU	841
19.5.2	Změny ve Smlouvě z Nice	843
19.5.2.1	Rozšiřování schengenského systému a SIS II	844
19.5.2.2	Haagský program a důsledky komunitarizace po roce 2004	845
19.5.2.3	Posilování justiční a policejní spolupráce	846
19.5.2.3.1	Evropský zatýkácí rozkaz	847
19.5.2.3.2	Připojení Průmské smlouvy	848
19.6	Oblast vnitřních věcí a soudnictví po Lisabonské smlouvě	849
19.7.1	Změny v Lisabonské smlouvě	849
19.7.1.1	Postavení Listiny základních práv EU	851
19.7.1.2	Posílená spolupráce	851
19.7.1.3	Doložka solidarity	852
19.7.2	Vývoj v oblasti vnitřních věcí, azylu a policejní spolupráce	852
19.7.2.1	Spuštění systému SIS II	852
19.7.2.2	Rozšíření Schengenu	854
19.7.2.3	Stockholmský program	854
19.7.2.3	Posílení Europolu	855

19.7.3 Justiční spolupráce po Lisabonské smlouvě	856
19.7.3.1 Úřad evropského veřejného žalobce.....	857
19.8 Reakce EU na migraci a terorismus.....	857
19.8.1 Odezva EU na teroristické útoky	857
19.8.1.1 Registr cestujících v letecké dopravě	858
19.8.1.2 Další kroky EU v boji proti terorismu	858
19.8.2 EU a fenomén migrace	859
19.8.2.1 Evropský program pro migraci a princip relokace.....	862
19.8.2.2 Evropská pohraniční a pobřežní stráž.....	863
19.8.2.3 Prohlášení EU–Turecko	864
19.8.2.4 Revize azylového systému	865
20. FINANCOVÁNÍ EU A JEJÍCH POLITIK	867
20.1 Specifika a politický význam evropského rozpočtu.....	867
20.2 Vývoj evropského rozpočtu	869
20.2.1 Rozpočet ESUO	870
20.2.2 Rozpočet EHS a EURATOM	871
20.2.3 Pokus o reformu rozpočtu a otázka vlastních příjmů	872
20.2.4 První rozpočtová smlouva (lucemburská).....	873
20.2.5 Vedelova zpráva.....	874
20.2.6 Druhá rozpočtová smlouva (Bruselská)	874
20.2.7 Počátky „britského problému“	875
20.2.8 MacDougallova zpráva.....	875
20.2.9 Problémy rozpočtové politiky.....	877
20.2.10 Dohoda z Fontainebleau	878
20.3 Reforma financování	879
20.3.1 Delorsův balík I	879
20.3.2 Meziinstitucionální dohoda	881
20.3.3 Delorsův balík II	882
20.3.4 Finance v Agendě 2000	884
20.3.5 Finanční perspektiva pro roky 2007–2013	885
20.3.6 Víceletý finanční rámec pro roky 2014–2020	887
20.4 Struktura rozpočtu.....	889
20.4.1 Podmínky a principy sestavování rozpočtu	889
20.4.2 Příjmy	891
20.4.2.1 Cla a zemědělské dávky (tradiční vlastní zdroje).....	892
20.4.2.2 Vlastní zdroj z DPH	892

20.4.2.3 Vlastní zdroj z HND.....	893
20.4.2.4 Ostatní příjmy a zůstatek přenesený z předchozího roku	893
20.4.2.5 Opravné mechanismy.....	894
20.4.2.6 Vývoj příjmů.....	895
20.4.3 Výdaje	896
20.5 Kontrola rozpočtu	898
Seznam zdrojů.....	901
Seznam boxů, grafů, map, schémat a tabulek.....	921
Seznam zkratk.....	928
Jmenný rejstřík	940
Věcný rejstřík	945

4.6 Pokusy o transformaci EHS	85
4.6.1 První Fouchetův plán	86
4.6.2 Druhý Fouchetův plán	87
4.6.3 Francouzský postoj k evropské integraci	88
4.7 Počátek krize Společenství	90
4.7.1 Jednání o prvním rozšíření	90
4.7.2 Odmítnutí rozšíření	91
4.8 Společné aktivity	93
4.8.1 Vnější vztahy	93
4.8.2 Slučovací smlouva	93
5. KRIZE SPOLEČENSTVÍ, „EUROSKLERÓZA“ A JEJÍ PŘEKONÁNÍ.....	95
5.1 Prohloubení krize.....	95
5.1.1 „Balíková“ jednání	96
5.1.2 Politika „prázdných křesel“	97
5.1.3 Lucemburský kompromis	98
5.1.4 Důsledky krize	100
5.2 Obnova integrace	101
5.2.1 Haagský summit	101
5.2.2 Nové iniciativy ve Společenství	102
5.2.2.1 Wernerův plán	103
5.2.2.2 Davignonova zpráva a vznik Evropské politické spolupráce	103
5.3 Severní rozšíření (první).....	104
5.3.1 Velká Británie.....	105
5.3.2 Irsko	106
5.3.3 Dánsko	106
5.3.4 Norsko.....	107
5.3.5 Počátky „britského problému“	108
5.4 Období reform	109
5.4.1 Vznik Evropské rady	110
5.4.2 Tindemansova zpráva	110
5.4.3 První přímé volby do Evropského parlamentu	111
5.4.4 Zpráva o evropských institucích (Zpráva tří moudrých)	111
5.4.5 Genscher-Colombův plán	112
5.4.6 Spinelliho iniciativa	112
5.4.7 Slavnostní prohlášení o Evropské unii.....	113
5.4.8 Návrh smlouvy o Evropské unii	113

5.5 Počátek jižního rozšíření (druhé)	114
5.5.1 Nové podmínky vstupu	114
5.5.2 Řecko.....	115
5.6 Rozšiřování a řešení „britského problému“	116
5.6.1 Podstata „britského problému“	117
5.6.2 Dohoda z Fontainebleau.....	118
5.6.2.1 Adonninova zpráva	119
5.6.2.2 Doogeův výbor	119
5.7 Dokončení jižního rozšíření (třetí)	120
5.7.1 Španělsko	120
5.7.2 Portugalsko.....	121
6. OD EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ K EVROPSKÉ UNII.....	123
6.1 Úsilí o prohloubení integrace	123
6.1.1 Ambice Delorovy Komise	123
6.1.2 Bílá kniha o vnitřním trhu	124
6.1.3 Schengenská dohoda	125
6.2 Jednotný evropský akt (JEA)	126
6.2.1 Mezivládní konference v roce 1985	126
6.2.2 Přijetí JEA	127
6.2.3 Obsah JEA.....	128
6.3 Cesta k Evropské unii	130
6.3.1 Reformní návrhy Delorovy Komise.....	130
6.3.1.1 Delorsův balík I.....	131
6.3.1.2 Cecchiniho zpráva.....	131
6.3.1.3 Sociální charta.....	131
6.3.1.4 Delorova zpráva.....	132
6.3.2 Britské výhrady k další integraci.....	132
6.3.3 Rok 1989 a nové výzvy	133
6.4 Smlouva o Evropské unii (Maastrichtská smlouva).....	135
6.4.1 Mezivládní konference v roce 1990	135
6.4.1.1 Rozšiřování a prohlubování integrace.....	135
6.4.1.2 Obsah pojmu Evropská unie.....	136
6.4.1.3 Genscher-Dumasův plán.....	136
6.4.1.4 Návrh Smlouvy o EU	136
6.4.1.5 Delorsův balík II	137

6.4.2 Obsah Smlouvy o EU	137
6.4.2.1 Koncepce tří pilířů	138
6.4.2.2 Výjimky (opt-outs) ze Smlouvy o EU	139
6.4.2.3 Transformace ES na EU	140
6.4.2.4 Etapy měnové unie	140
6.4.2.5 Občanství EU	141
6.4.2.6 Institucionální reforma	141
6.4.2.7 Nástroje II. a III. pilíře	142
6.4.3 Proces ratifikace Smlouvy o EU	143
6.4.3.1 Dánská referenda	144
6.4.3.2 Referendum ve Francii	146
6.4.3.3 Rozhodnutí německého ústavního soudu	147
6.4.3.4 Ratifikace ve Velké Británii	147
6.5 Čtvrté rozšíření	148
6.5.1 Rakousko	148
6.5.2 Finsko	149
6.5.3 Švédsko	150
6.5.4 Norsko	151
7. ROZVOJ A ROZŠÍŘENÍ EVROPSKÉ UNIE	153
7.1 Souvislost mezi prohlubováním a rozšiřováním EU	153
7.2 Naplňování Smlouvy o EU a příprava její revize	154
7.2.1 Aktivity a návrhy Komise	154
7.2.2 Reflexní skupina	155
7.3 Amsterodamská smlouva	156
7.3.1 Mezivládní konference v roce 1996	156
7.3.2 Obsah Amsterodamské smlouvy	156
7.3.2.1 Komunitarizace části III. pilíře	158
7.3.2.2 Vícerychlostní model integrace (flexibilní integrace)	158
7.3.2.3 Základní hodnoty EU	159
7.3.2.4 Mechanismus konstruktivní abstinence	159
7.3.2.5 Reforma evropského občanství	160
7.3.2.6 Minimální rozměr institucionální reformy	160
7.3.2.7 Protokol o orgánech s ohledem na rozšíření EU	161
7.4 Předpoklady a příprava východního rozšíření (páté)	161
7.4.1 Vztahy Společenství se zeměmi střední a východní Evropy před rokem 1989	161

7.4.2 Spolupráce se zeměmi střední a východní Evropy na začátku 90. let ..	162
7.4.2.1 Založení Evropské banky pro obnovu a rozvoj a program PHARE.....	162
7.4.2.2 Kodaňská kritéria.....	164
7.4.2.3 Přijetí zásad strukturovaného dialogu	164
7.4.2.4 Přijetí Bílé knihy o začlenění do vnitřního trhu a madridský summit	164
7.4.3 Zahájení rozhovorů o vstupu do EU.....	165
7.4.3.1 Význam Agendy 2000.....	165
7.4.3.2 Lucemburská skupina	165
7.4.3.3 Helsinská skupina	166
7.4.4 Nástroje procesu rozšiřování.....	167
7.4.4.1 Evropské dohody	167
7.4.4.2 Bílá kniha o začlenění do vnitřního trhu.....	169
7.4.4.3 Program PHARE	169
7.4.4.4 Strukturovaný dialog	171
7.4.4.5 Zesílená předvstupní strategie.....	171
7.5 Smlouva z Nice	173
7.5.1 Příprava institucionální reformy	173
7.5.2 Mezivládní konference v roce 2000	173
7.5.3 Obsah Smlouvy z Nice	174
7.5.3.1 Úprava mechanismu „obranu základních hodnot“	174
7.5.3.2 Institucionální změny	175
7.5.3.3 Další změny	177
7.5.4 Přijetí Smlouvy z Nice	178
7.6 Diskuse o budoucnosti Evropy	180
7.6.1 Laekenská deklarace o budoucnosti EU.....	180
7.6.2 Konvent o budoucnosti Evropy	182
7.6.3 Mezivládní konference v letech 2003–2004.....	184
7.7 Smlouva zakládající Ústavu pro Evropu.....	185
7.7.1 Obsah smlouvy	185
7.7.2 Proces ratifikace	187
7.8 Dokončení příprav východního rozšíření.....	188
7.8.1 Laekenská skupina	189
7.8.2 Harmonogram rozšíření	189
7.8.3 Nové členské státy.....	190
7.8.3.1 Malta	192
7.8.3.2 Slovinsko	192
7.8.3.3 Maďarsko.....	193
7.8.3.4 Litva.....	194

7.8.3.5 Slovensko	195
7.8.3.6 Polsko	195
7.8.3.7 Česká republika	196
7.8.3.8 Estonsko	197
7.8.3.9 Lotyšsko	198
7.8.3.10 Kypr	198
7.8.3.11 Bulharsko	199
7.8.3.12 Rumunsko	200
7.8.4 Završení rozšíření a další vývoj vnějších vztahů EU	201
7.8.4.1 Chorvatsko	201
7.8.4.2 Turecko	201
7.8.4.3 Island	202
7.8.4.4 Další kandidátské státy	203
7.8.4.5 Proměna vnějších vztahů EU	204
8. CESTA K LISABONSKÉ SMLOUVĚ A POSTLISABONSKÝ VÝVOJ	207
8.1 Období reflexe po pádu ústavní smlouvy	207
8.2 Lisabonská smlouva	210
8.2.1 Německé předsednictví	210
8.2.2 Mezivládní konference v roce 2007	211
8.2.3 Ratifikace Lisabonské smlouvy	213
8.2.3.1 Německo	213
8.2.3.2 Irsko	213
8.2.3.3 Velká Británie	215
8.2.3.4 Polsko	215
8.2.3.5 Česká republika	216
8.2.4 Vstup Lisabonské smlouvy v platnost	219
8.2.5 Obsah Lisabonské smlouvy	219
8.2.5.1 Horizontální změny	220
8.2.5.2 Institucionální změny	221
8.2.5.3 Postavení vnitrostátních parlamentů	222
8.2.5.4 Možnost vystoupení z EU a mechanismus revize smlouvy	223
8.2.5.5 Změny v oblasti lidských práv	224
8.2.5.6 Evropská občanská iniciativa	224
8.3 Nejnovější výzvy EU	226
8.3.1 Finanční, hospodářská a dluhová krize	226
8.3.2 Migrační krize	227
8.3.3 Referendum o vystoupení Velké Británie z EU	230

II. INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE

9. EVROPSKÁ RADA	237
9.1 Vývoj	238
9.1.1 Setkávání nejvyšších představitelů (summits)	238
9.1.1.1 Francouzské iniciativy	238
9.1.1.2 Slavnostní ceremoniál v Římě	239
9.1.1.3 Pokus o institucionalizaci po summitu v Haagu	239
9.1.2 Vznik Evropské rady	240
9.1.2.1 Summit v Kodani	240
9.1.2.2 Pařížská deklarace	241
9.1.2.3 Londýnská deklarace	242
9.1.2.4 Evropská rada ve Slavnostním prohlášení o EU	242
9.1.3 Ukotvení Evropské rady v primárním právu	243
9.1.3.1 Evropská rada v JEA	243
9.1.3.2 Definice Evropské rady ve Smlouvě o EU	243
9.1.4 Reformy Evropské rady	244
9.2 Funkce	245
9.2.1 Artikulace národních zájmů a hledání společného stanoviska	246
9.2.2 Podpora fungování institucí	246
9.2.3 Stanovení politické agendy	246
9.2.4 Řešení politických krizí	247
9.2.5 Role iniciátora a vztah ke Komisi	247
9.2.6 Evropská rada a mezivládní konference	247
9.2.7 Evropská rada na eurosummitu	248
9.3 Struktura a mechanismy jednání	249
9.3.1 Složení Evropské rady	249
9.3.2 Zasedání Evropské rady	250
9.3.3 Rozhodování Evropské rady	251
9.3.4 Předsednictví Evropské rady	251
9.3.5 Organizační zázemí	252
10. RADA EVROPSKÉ UNIE	253
10.1 Vývoj	253
10.1.1 Výchozí principy	253
10.1.2 Založení Rady	254
10.1.2.1 Rada ESUO	254
10.1.2.2 Rady EHS a EURATOM	255